

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Dato: 25. april 2017
Kontor: Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Mikkel Astrup Saugmann
Sagsnr.: 2014-440-0119
Dok.: 2269802

REDEGØRELSE
om lovovervågning af
lov nr. 614 af 14. juni 2011
(Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenklete inkassoprocess m.v.)

1. Indledning

1.1 Den 1. januar 2005 blev der med lov nr. 450 af 9. juni 2004 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (Forenklet inkassoprocess) indført regler om en forenklet inkassoprocess.

Den forenklete inkassoprocess er en valgfri fremgangsmåde for retslig inddrivelse af ubestridte pengekrav, der sikrer en enklere, hurtigere og billigere inddrivelse. Den forenklete inkassoprocess går ud på, at tilvejebringelsen af grundlaget for tvangsfuldbyrdelse sker i én arbejdsgang, der består i, at et krav om betaling (betalingspåkravet) forkyndes for skyldneren, hvorefter skyldneren har en frist til at gøre indsigelse mod kravet. Fremsætter skyldneren ikke rettidigt indsigelse mod kravet, kan betalingspåkravet tjene som grundlag for tvangsfuldbyrdelse og har i øvrigt samme bindende virkning som en dom.

Ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 om ændring af retsplejeloven (Revision af regler om advokaters virksomhed) blev møderetsmonopolet for advokater lempet, så andre end advokater kan repræsentere parterne i form af at møde i retten og underskrive processkrifter bl.a. i den forenklete inkassoprocess, jf. retsplejelovens § 260, stk. 5.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

1.2. Ved lov nr. 614 af 14. juni 2011 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenkledede inkassoprocess m.v.) blev beløbsgrænsen for sager om betalingspåkrav, der kan behandles efter den forenkledede inkassoprocess, forhøjet fra 50.000 kr. til 100.000 kr. Endvidere blev retsafgiftslovens §§ 1 og 15 a-15 c ændret, således at de gældende regler om retsafgifter fastholdes for betalingspåkrav, der angår højst 50.000 kr., mens betalingspåkrav, som angår mere end 50.000 kr., pålægges samme afgift som ved indlevering af en stævning i en almindelig civil sag.

Loven trådte i kraft den 1. oktober 2011.

Lovændringen havde til formål at gøre retsplejelovens regler om betalingspåkrav i retsplejelovens kapitel 44 a (den forenkledede inkassoprocess) anvendelige i flere sager og dermed lempe advokaters møderetsmonopol for at bidrage til øget konkurrence på området.

1.3. Det fremgår af den kommenterede høringsoversigt vedrørende lovforslaget (nr. L 201), som blev sendt til Folketingets Retsudvalg den 29. april 2011, at forhøjelsen af beløbsgrænsen for sager, der kan behandles i den forenkledede inkassoprocess, vil være omfattet af lovovervågning, og at Justitsministeriet tre år efter lovforslagets ikrafttræden vil udarbejde en redegørelse til Folketingets Retsudvalg om de praktiske erfaringer med den nye beløbsgrænse.

Af Justitsministeriets besvarelse af 23. maj 2011 af spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget fremgår endvidere, at Justitsministeriet i forbindelse med lovovervågningen af forhøjelsen af beløbsgrænsen for betalingspåkrav vil inddrage erfaringerne med reglerne om retsafgifter for betalingspåkrav.

1.4. Justitsministeriet har på den baggrund anmodet en række myndigheder og organisationer mv. om at belyse deres eventuelle erfaringer med den forhøjede beløbsgrænse på 100.000 kr. samt om erfaringer med ændringen af reglerne i retsafgiftsloven siden lovens ikrafttræden den 1. oktober 2011.

Ministeriet anmodede herunder om oplysninger om følgende:

- Omfanget af anvendelsen af den forenkledede inkassoprocess.
- Fordele og ulemper ved, at beløbsgrænsen er blevet hævet.

- Mulige problemer i forbindelse med et repræsentantskifte i sager med en værdi over 50.000 kr., der er overgået til retssagsbehandling som følge af, at skyldneren har haft indsigelser.

1.5. Følgende myndigheder og organisationer mv. er blevet hørt til brug for udarbejdelsen af denne redegørelse:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Told & Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Regioner, Domstolenes Tjenestemandsförening, Finans & Leasing, Finansrådet (der siden er blevet en del af Finans Danmark), Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Inkassoadvokater, Foreningen af Interne Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Liberale Erhvervs Råd, Realkreditrådet (der siden er blevet en del af Finans Danmark) og Retssikkerhedsfonden.

Under pkt. 2 nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar og Justitsministeriets bemærkninger hertil.

2. Høring over lovens virkninger

2.1. Forhøjelse af beløbsgrænsen

2.1.1. Høringssvar

2.1.1.1. Omfanget af anvendelsen af den forenkledte inkassoproces

Domstolsstyrelsen har oplyst, at det ser ud til, at lovændringen har haft den effekt, at flere civile sager er blevet til sager om betalingspåkrav, men at det ikke er muligt at angive et konkret tal på grund af et generelt faldende sagstal ved byretterne.

Funktionscheferne for landets fogedretter har oplyst, at en ikke ubetydelig del af de sager, der modtages af landets fogedretschefer, er betalingspåkrav. Det er dog generelt ikke oplevelsen, at der som følge af forhøjelsen af beløbsgrænsen er sket en iøjnefaldende stigning i antallet af sager, der fortsat især koncentrerer sig om krav betydeligt under 50.000 kr. vedrørende navnlig ubetalte telefon- og TV-abonnementer, parkeringsaf-

gifter samt kontokortregninger. Forhøjelsen af beløbsgrænsen har dog medført, at navnlig fraflytningskrav fra lejemål, misligholdte kassekreditter og anden bankgæld, for hvilken der ikke findes et gyldigt tvangsfuldbyrdelsesgrundlag, samt større forbrugslån nu også slutter sig til de typer af sager, som indleveres til tvangsinddrivelse i form af et betalingspåkrav. Det er ikke funktionschefernes indtryk, at der samtidig er sket en stigning i antallet af indsigelser og dermed eventuelle henvisninger af sager til civilretten.

Danske Advokater har anført, at den ændrede beløbsgrænse som forventet har medført en stigning i antallet af inkassosager, der behandles under den forenklede inkassoprocess.

Det er **Finansrådets** erfaring, at bankerne anvender den forenklede inkassoprocess i væsentligt omfang, og at anvendelsen er steget efter forhøjelsen af beløbsgrænsen. Således har en væsentlig andel af de betalingspåkrav, som bankerne har fremsendt til retterne efter lovens ikrafttræden den 1. oktober 2011, været omfattet af den forhøjede beløbsgrænse. Hvis ikke den forhøjede beløbsgrænse var trådt i kraft, ville disse i stedet være blevet fremsendt som stævninger.

2.1.1.2. Fordele og ulemper ved den forhøjede beløbsgrænse

Funktionscheferne for landets fogedretter har anført, at det har været formålstjenligt at udvide den forenklede inkassoprocess til at omfatte krav op til 100.000 kr., og at ordningen efter funktionschefernes opfattelse bør fortsætte i sin nuværende udformning.

Forsikring og Pension har anført, at brancheorganisationen generelt har haft positive erfaringer med den forhøjede beløbsgrænse og muligheden for overgang til civilretten ved indsigelser fra skyldneren.

Dansk Told & Skatteforbunds Inddrivelsesudvalg har anført, at beløbsgrænsen på 100.000 kr. er passende.

Finansrådet har meget gode erfaringer med forhøjelsen af beløbsgrænsen til 100.000 kr. Rådet finder det endvidere positivt, at det er blevet muligt at anvende de effektive og enkle processer i videre omfang, herunder at det ikke er nødvendigt at medsende bilag og/eller dokumentation, og at det er blevet muligt at fremsende betalingspåkrav digitalt. Finansrådet har anført,

at det på dette samlede meget positive grundlag kunne overvejes at undersøge muligheden for en yderligere forhøjelse af beløbsgrænsen.

Finans og Leasing er tilfreds med, at beløbsgrænsen er hævet til 100.000 kr. Organisationen finder imidlertid, at beløbsgrænsen for småsager ligeledes bør hæves til 100.000 kr., således at sagen forbliver en småsag, selv om kravet, eksklusive renter og omkostninger, overstiger 50.000 kr. Det giver ifølge organisationen ikke mening, at beløbsgrænsen for henholdsvis den forenkede inkassoproses og småsagsprocessen ikke følges ad.

Ifølge **Danske Advokater** er der ikke en naturlig eller nødvendig sammenhæng mellem den beløbsmæssige grænse for den forenkede inkassoproses og den beløbsmæssige grænse for småsagsprocessen i kapitel 39, og Danske Advokater mener således ikke, at beløbsgrænsen for småsagsprocessen bør forhøjes med det mulige formål at skabe overensstemmelse med beløbsgrænsen for den forenkede inkassoproses.

Danske Advokater anfører endelig, at den gennemførte ændring af beløbsgrænsen i forhold til sager efter den forenkede inkassoproses på det foreliggende grundlag isoleret set ikke har været problematisk ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført i afsnit 1.2 var formålet med lov nr. 614 af 14. juni 2011 at gøre retsplejelovens regler om betalingspåkrav i retsplejelovens kapitel 44 a anvendelige i flere sager og dermed lempe advokaters møderetsmonopol for at bidrage til øget konkurrence på området.

På baggrund af de indkomne høringssvar er det Justitsministeriets vurdering, at hensigten om at udbrede anvendelsen af den forenkede inkassoproses synes at være slået igennem. Det kan derimod ikke entydigt konkluderes, om lovændringen har medført en stigning i antallet af sager, der søges fremmet efter den forenkede inkassoproses ved fogedretterne. Der henvises i den forbindelse til afsnit 2.1.1.1 ovenfor.

Justitsministeriet har noteret sig, at høringsparterne har udtalt sig positivt i forhold til forhøjelsen af beløbsgrænsen fra 50.000 kr. til 100.000 kr. for sager, der kan behandles efter den forenkede inkassoproses.

For så vidt angår spørgsmålet om tilsvarende at forhøje beløbsgrænsen for småsager til 100.000 kr. skal Justitsministeriet bemærke, at ministeriet, som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, jf. pkt. 2.2.2 i lovforslag nr. L 201, der blev fremsat den 29. april 2011, ikke fandt anledning til samtidig at foreslå en ændring af beløbsgrænsen i småsagsprocessen.

Justitsministeriet bemærkede i den forbindelse, at reglerne i den forenkledede inkassoproces er udformet således, at varetagelsen af parternes interesser under sagen ikke forudsætter, at vedkommende er repræsenteret ved en advokat. Endvidere er de sager, der iværksættes efter den forenkledede inkassoproces (som altovervejende hovedregel) ikke-tvistige, og de opgaver, som en repræsentant for en part skal udføre i forbindelse med gennemførelsen af et betalingspåkrav efter den forenkledede inkassoproces, er relativt begrænsede. Justitsministeriet bemærkede endvidere i den kommenterede høringsoversigt vedrørende lovforslaget, at opgaverne navnlig ikke omfatter møde i retten, som det er tilfældet i småsagsprocessen. På denne baggrund fandt Justitsministeriet det ubetænkeligt at lempe advokaters møderetsmonopol som foreslået og fandt på det foreliggende grundlag ikke anledning til samtidig at hæve beløbsgrænsen for småsagsprocessen.

Justitsministeriet finder fortsat ikke anledning til at foreslå en forhøjelse af beløbsgrænsen for småsagsprocessen. Justitsministeriet lægger i den forbindelse endvidere vægt på, at en ændring af beløbsgrænsen for småsagsprocessen ville kræve en selvstændig undersøgelse af bl.a. erfaringerne med den nuværende beløbsgrænse for småsagsprocessen.

I lyset af de indkomne høringssvar finder Justitsministeriet heller ikke anledning til på nuværende tidspunkt at foreslå yderligere ændringer af beløbsgrænsen i den forenkledede inkassoproces.

2.2. Lempelse af møderetsmonopolet

2.2.1. Høringssvar

Advokatrådet finder generelt, at man bør undgå at lempe på advokaters møderetsmonopol i retten, idet ulemperne overstiger fordelene herved. Rådet har henvist til, at Copenhagen Economics i rapporten ”Konkurrence og regulering i advokatbranchen” fra november 2014 har konkluderet, at fordelene ved møderetsmonopolet er, at møderetsreglerne er med til at sikre en høj sagsbehandlingskvalitet og en effektiv proces i retten, hvilket er til stor fordel for den enkelte forbruger, som dermed sikres adgang til kvalificeret rådgivning på trods af, at markedet er karakteriseret ved en asymme-

trisk information. Copenhagen Economics har konkluderet, at en fjernelse – eller yderligere lempelse – af møderetsmonopolet på den baggrund kan give en mindre effektiv proces ved domstolene og skade både klienten og samfundet, hvis der træffes forkerte afgørelser på grund af dårlig håndtering af retssagen. Dette vil særligt være tilfældet, hvis der gives adgang til aktører ved domstolene, som ikke er tilstrækkeligt kvalificerede. Det kan resultere i forlænget retssagsarbejde, højere omkostninger og afgørelser, som baserer sig på ufuldstændig indbringelse af relevante informationer.

Danske Advokater henviser til sit høringssvar af 28. april 2011 vedrørende forhøjelsen af beløbsgrænsen, hvor Danske Advokater anførte, at overvejelser om eventuelle lempelser af advokaternes møderetsmonopol bør ske på et oplyst og nøje afbalanceret grundlag, hvori indgår en afvejning af konkurrencehensyn over for de vægtige hensyn, der ligger bag reglerne inden for et givent område. Isoleret set fandt Danske Advokater ikke, at den foreslåede ændring af beløbsgrænsen i den forenkjede inkassoprocess var problematisk ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning.

Hverken **Finansrådet** eller **Danske Advokater** har oplevet problemer i forbindelse med repræsentantskifte i sager med en værdi over 50.000 kr., der er overgået til retssagsbehandling som følge af, at skyldneren har haft indsigelser.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 om ændring af retsplejeloven (Revision af regler om advokaters virksomhed) blev møderetsmonopolet for advokater lempet, så andre end advokater kan repræsentere parterne i form af at møde i retten og underskrive processkrifter bl.a. i den forenkjede inkassoprocess, jf. retsplejelovens § 260, stk. 5.

Sager om betalingspåkrav, der behandles efter den forenkjede inkassoprocess, er således undtaget fra hovedreglen om, at alene advokater kan repræsentere parter i en retssag ved møde i retten og ved at underskrive processkrifter. Med lovens ikrafttræden kan bl.a. inkassobureauer således repræsentere deres klienter i et større antal sager ved domstolene.

Justitsministeriet har noteret sig det indkomne høringssvar vedrørende uhensigtsmæssigheden af yderligere lempelser af advokaters møderetsmonopol i retten.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at reglerne i den forenklede inkassoprocess er udformet således, at varetagelsen af parternes interesser under sagen ikke forudsætter, at vedkommende er repræsenteret ved en advokat. Endvidere er de sager, der iværksættes efter den forenklede inkassoprocess (som altovervejende hovedregel) ikke-tvistige, og de opgaver, som en repræsentant for en part skal udføre i forbindelse med gennemførelsen af et betalingspåkrav efter den forenklede inkassoprocess, er relativt begrænsede.

Det er på baggrund af de indkomne høringssvar Justitsministeriets samlede vurdering, at der ikke forekommer at være problemer i forbindelse med behandlingen af sager efter den forenklede inkassoprocess efter forhøjelsen af beløbsgrænsen til 100.000 kr. Det samme gælder i forhold til repræsentantskifte i sager med en værdi over 50.000 kr., der er overgået til retssagsbehandling som følge af, at skyldneren har haft indsigelser.

2.3. Ændring af retsafgiftsloven

2.3.1. Høringssvar

Byretterne har oplyst, at der ved retterne bliver anvendt en del tid på at kontrollere og opkræve korrekt retsafgift i forbindelse med betalingspåkrav, og foreslår på baggrund heraf, at der indføres en fast retsafgift for behandlingen af betalingspåkrav, som angår mere end 50.000 kr.

Funktionscheferne for landets fogedretter har anført, at reglerne i retsafgiftsloven er vanskelige at administrere, og at reglerne i praksis giver anledning til tvivl for mange af de kreditorer, som fører deres sager selv, ligesom de generelt medfører mere arbejde for fogedretterne med at kontrollere, efteropkræve eller tilbagebetale retsafgift. Med hensyn til retsafgiftsberegningen har funktionscheferne for landets fogedretter derfor foreslået, at retsafgiftslovens § 15 b, stk. 1, ændres, så der også for krav, der angår mere end 50.000 kr., indføres en fast retsafgift for at få en påtegning af betalingspåkravet, så sagsbehandlingen også på dette område opleves som en forenkling af processen. Da der kort efter lovændringens ikrafttræden opstod tvivl om, hvordan tilbagebetalingsbestemmelsen i § 15 b, stk. 1, 2. pkt., skulle forstås, har funktionscheferne for landets fogedretter endvidere foreslået, at det, som intentionen har været, kommer til at fremgå klart af loven, at grundafgiften alene bortfalder i det tilfælde, hvor kreditorer ikke opnår anden påtegning på betalingspåkravet, og sagen slutes uden retssagsbehandling. For ligeledes at minimere antallet af tilbagebetalinger og efteropkrævninger har funktionscheferne for landets fogedretter endelig

foreslået, at § 15 b, stk. 2, ændres, så der fremover – som for krav op til 50.000 kr. – opkræves en fast retsafgift for iværksættelse af udlæg.

Både **Domstolsstyrelsen** og **Finansrådet** har foreslået, at reglerne i retsafgiftsloven vedrørende betalingspåkrav mellem 50.000 kr. og 100.000 kr. forenkles.

Domstolsstyrelsen har herudover bemærket, at rettens medarbejdere bruger mange ressourcer på at håndtere modtagelse og tilbagebetaling af retsafgifter i forbindelse med betalingspåkrav, hvilket både skyldes, at selve beregningen af retsafgift er omstændelig, og at afgiftspligten i mange tilfælde bortfalder, jf. bestemmelsen i retsafgiftslovens § 15 b, således at der ofte skal ske tilbagebetaling af mindre beløb.

Finansrådet har desuden bemærket, at det kunne overvejes at undersøge muligheden for en ordning, hvorefter der ikke sker tilbagebetaling af allerede erlagt retsafgift, idet tilbagebetalingen ofte drejer sig om relativt små beløb.

Finans og Leasing har bl.a. anført, at retsgebyrerne for sager over 50.000 kr. umiddelbart synes at være for høje, idet der ikke synes at være et større arbejde forbundet med disse sager (for så vidt angår fogedrettens forkyndelse og behandling, såfremt det forudsættes, at der ikke kommer indsigelser).

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Ved lov nr. 614 af 14. juni 2011 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter (Forhøjelse af beløbsgrænse for den forenkledede inkassoproces m.v.) blev retsafgiftslovens §§ 1 og 15 a-15 c ændret som følge af forhøjelsen af beløbsgrænsen i den forenkledede inkassoproces fra 50.000 kr. til 100.000 kr.

Ved lovændringen blev de gældende regler om retsafgifter for betalingspåkrav i § 15 a i lov om retsafgifter fastholdt for betalingspåkrav, der angår højst 50.000 kr. Retsafgiften for betalingspåkrav, som angår mere end 50.000 kr., fastsættes, så den svarer til den retsafgift, der skal betales, hvis sagen ikke føres efter den forenkledede inkassoproces. Indlevering af et betalingspåkrav, som angår mere end 50.000 kr., sidestilles således med indlevering af en stævning med hensyn til retsafgifter.

Afgiften for rettens behandling af selve betalingspåkravet og i givet fald en retssagsbehandling i én samlet sagsgang er 750 kr. med tillæg af 1,2 pct. af den del af kravet, der overstiger 50.000 kr.

I forhold til det indkomne høringssvar om, at retsafgifterne umiddelbart synes at være for høje i forhold til udgifterne for betalingspåkrav over 50.000 kr., skal Justitsministeriet bemærke, at det fremgår af de almindelige bemærkninger, jf. pkt. 3.2.1 og 3.2.2, til lovforslag nr. L 201 af 29. april 2011, at formålet med det fremsatte lovforslag ikke var billigere inddrivelse, men at lempe advokaters møderetsmonopol i sager, der kan behandles efter den forenkledede inkassoprocess, og som angår krav på op til 100.000 kr., for dermed at øge konkurrencen blandt de personer, der efter retsplejeloens § 260 kan repræsentere parterne i disse sager. Det blev derfor vedtaget, at indlevering af et betalingspåkrav, som angår mere end 50.000 kr., skal sidestilles med indlevering af en stævning med hensyn til retsafgifter. Justitsministeriet skal endvidere henvise til ministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslag nr. L 201 af 29. april 2011.

For så vidt angår de høringssvar, hvori det bemærkes, at reglerne i retsafgiftsloven om betalingspåkrav er vanskelige at administrere, kan Justitsministeriet oplyse, at ministeriet har anmodet Retsplejerådet om at se på retsafgiftsområdet med henblik på at vurdere, om de nuværende regler om retsafgifter, herunder reglerne om retsafgift i sager, der behandles efter den forenkledede inkassoprocess, fungerer efter hensigten. Retsplejerådet påbegyndte arbejdet hermed i efteråret 2016.

2.4. Andre emner

2.4.1. Høringssvar

Danske Advokater har bemærket, at der ikke kan konstateres en nævneværdig tidsmæssig besparelse i fogedretternes behandling af inkassosagerne i forhold til den almindelige proces. I en del sager oplever rekvirenterne tilmed den forenkledede inkassoprocess som direkte forsinkende, komplicerende og fordyrende i forhold til den almindelige proces, hvilket ifølge Danske Advokater synes at bero på navnlig fire forhold:

- Antallet af sager i den forenkledede inkassoprocess i forhold til fogedretternes ressourcer til sagsbehandling.
- Reglerne om ”dobbelt” forkyndelse.

- Tvivl om anvendelse af betalingspåkravsblanketten i atypiske situationer.
- Fogedretternes prøvelse ex officio af indleverede betalingspåkrav.

Danske Advokater har til belysning af sidstnævnte forhold bemærket, at fogedretterne erfaringsmæssigt har et ønske og en ambition om at sikre det bedst mulige grundlag for berømmelse af en fogedsag. Som følge af, at der ikke sker en retlig prøvelse af kravet i fogedsager, mødes rekvirenten derfor ikke sjældent med et krav om supplerende oplysninger eller dokumentation som betingelse for, at fogedretten afgiver første påtegning og lader sagen gå videre til forkyndelse og derefter til anden påtegning, hvilket i alt væsentligt svarer til en udeblivelsesdom. Danske Advokater henviser i den forbindelse til, at der findes trykt landsretspraksis, som giver rekvirenten medhold i, at fogedretten skal lade sagen fremme på grundlag af de – sparsomme – oplysninger, der er givet i betalingspåkravet.

Finans og Leasing har bemærket, at betalingspåkravet ikke ses at være videre velegnet til sager, hvorpå der er sket en delvis afvikling af tilgodehavendet (efter overførslen til inkasso), og at det havde været hensigtsmæssigt med en mulighed for at registrere eventuelle betalinger.

Finans og Leasing har endvidere oplyst, at nogle medlemmer oplever, at enkelte fogedretter ikke længere vil acceptere deres standardsagsfremstilling, hvilket Finans og Leasing finder utilfredsstillende.

Finans og Leasing har herudover anført, at det er for nemt for debitorer at komme med indsigelser. Ifølge organisationen kunne en løsning være dels et minimumskrav til indsigelser, dels krav om, at retten skal vurdere, om indsigelsen har en reel substans.

Finans og Leasing har endvidere bemærket, at der bør strammes op i forhold til overholdelse af frister, idet det er organisationens erfaring, at der bruges mange ressourcer på sager, der trækker i langdrag, fordi skyldneren kommer med indsigelser og ikke følger dem op med nogen form for dokumentation eller uddybning. Retten bør ifølge Finans og Leasing altid skrive til sagsøgte, at hvis fristen ikke overholdes, tillægges det udeblivelsesvirkning.

Finans og Leasing har yderligere foreslået, at kreditorerne får mulighed for at deltage ved domsforhandlingen pr. telefon.

Endelig har Finans og Leasing anført, at retterne bør være mere kritiske med de indleverede fuldmagter, som de modtager fra sagsøgte.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

For så vidt angår de anførte bemærkninger om fogedrettens sagsbehandling og prøvelse af de indleverede betalingspåkrav bemærkes, at det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 219 af 31. marts 2004 om ændring af retsplejelovent og lov om retsafgifter (Forenklet inkassoproses), jf. pkt. 1.1, der bl.a. bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene), at retssikkerhedsniveauet bør opretholdes i en forenklet inkassoproses, og at anvendelse af statens tvangsfuldbyrdsessystem mod en borger nødvendigvis må kræve et sikkert grundlag.

Med den forenklete inkassoproses skal betalingspåkravet indleveres til fogedretten, der indledningsvis foretager den samme prøvelse, som sker forud for afsigelse af udeblivelsesdomme i civile retssager. Den indledende prøvelse i fogedretten er blandt andet begrundet i, at når fogedretten så at sige lægger navn til, bør grundlaget være i orden. Skyldneren, over for hvem der forkyndes et betalingspåkrav, bør kunne stole på, at fogedretten har kontrolleret betalingspåkravet, og at dette – ud fra de oplysninger, der har foreligget for fogedretten – er i orden. Hertil kommer, at det er arbejdsbesparende at samle prøvelsen i én arbejdsgang. Når fogedretten foretager den fornødne prøvelse allerede forud for forkyndelsen af påkravet, vil fogedrettens senere påtegning om, at skyldneren ikke rettidigt har fremsat indsigelser, således kunne ske som en ren kontorekspedition.

Fogedretten kan således bl.a. afvise sagen, hvis fordringshaverens krav er uklart eller ikke findes begrundet i sagsfremstillingen, eller sagsfremstillingen må antages i væsentlige henseender at være urigtig, jf. retsplejelovens § 477 c.

For så vidt angår spørgsmålet om skyldners indsigelser, fremgår det af 2004-lovforslagets almindelige bemærkninger, jf. lovforslag nr. L 219, pkt. 3.7, at *”[d]et er tilstrækkeligt, at skyldneren skriftligt og med fornøden identifikation af sagen giver fogedretten en ganske kort meddelelse, hvoraf det fremgår, at skyldneren ikke godkender kravet. Udsagnet »jeg har indsigelser mod kravet« vil for eksempel være tilstrækkeligt, og meddelelsen behøver ikke at oplyse, hvad indsigelserne går ud på.”* Det frem-

går endvidere, at det i forbindelse med høringen over Retsplejerådets betænkning havde været anført, at der burde stilles krav om, at skyldneren giver en kort skriftlig begrundelse for sin indsigelse, og at fogedretten bør kunne forkaste åbenbart ugrundede indsigelser. I lovforslagets bemærkninger henvises til, at Retsplejerådet i sin betænkning om dette spørgsmål anførte, at *"formålet med den foreslåede ordning er at skabe en hurtig og enkel inkassoproces for ubestridte krav. En adgang for fogedretten til at forkaste åbenbart ugrundede indsigelser ville bl.a. medføre, at der i givet fald skulle medvirke en juridisk foged flere gange under behandlingen af betalingspåkravet og ikke blot den ene gang, der er lagt op til i den foreslåede betalingspåkravsordning."*

Efter Justitsministeriets opfattelse må det efter en samlet vurdering af fordringshaverens og skyldnerens interesser samt af den samfundsmæssige interesse i en hurtig og effektiv inddrivelse af ubestridte pengekrav anses for mest hensigtsmæssigt, at der ikke stilles krav om, at skyldneren i forbindelse med behandlingen af betalingspåkravet skal begrunde sin eventuelle indsigelse mod kravet.

Justitsministeriet finder derfor ikke umiddelbart anledning til at foreslå ændringer af reglerne om skyldnerens indsigelsesadgang.

For så vidt angår spørgsmålet om at tillægge skyldnerens manglende overholdelse af fristen udeblivelsesvirkning følger det af bemærkningerne til retsplejelovens § 477 f i ovennævnte lovforslag, at da betalingspåkravet allerede er forkyndt, betyder det, at retten – i det omfang skyldneren rettidigt er fremkommet med indsigelser mod kravet – pålægger skyldneren, der nu er at anse som sagsøgt, at svare efter reglerne i retsplejelovens §§ 351 og 352, og at sagen herefter fortsætter som en civil retssag.

Hvis skyldnerens indsigelser mod betalingspåkravet er udførligt begrundet, kan retten også behandle indsigelserne som et svarskrift og dermed undlade at pålægge skyldneren/sagsøgte at svare efter reglerne i retsplejelovens §§ 351 og 352. I givet fald meddeler retten skyldneren/sagsøgte, at der nu er indledt retssag, og at de modtagne indsigelser vil blive anset som sagsøgtes svarskrift, medmindre sagsøgte inden for en nærmere angiven frist fremkommer med et supplerende svar.

For civile sager gælder de almindelige regler om udeblivelsesvirkning i retsplejelovens §§ 352, 360 og 362. Manglende overholdelse af en af ret-

ten fastsat frist for indgivelse af svarskrift eller udeblivelse fra et af retten berammet retsmøde, kan efter disse regler tillægges udeblivelsesvirkning.

Som det fremgår, er der således efter de gældende regler mulighed for at tillægge skyldnerens manglende overholdelse af frister udeblivelsesvirkning. Det bemærkes i øvrigt, at der er tale om problemstillinger, der ikke knytter sig til forhøjelsen af beløbsgrænsen i den forenklede inkassoprocess, som er genstand for behandling i denne redegørelse.

Med hensyn til reglerne om forkyndelse henvises til bemærkningerne til lovforslag nr. L 219, jf. pkt. 3.6. Som anført heri blev der i forbindelse med høringen over Retsplejerådets betænkning peget på, at der burde være mulighed for, at fogedretten – i de tilfælde, hvor fordringshaveren har anmodet om at få foretaget udlæg uden fornyet anmodning herom – samtidig med forkyndelsen af betalingspåkravet forkynnder en tilsigelse til møde i fogedretten, således at dette møde bortfalder, såfremt skyldneren rettidigt fremsætter indsigelser.

Efter gældende ret kan tilsigelse til møde i fogedretten først ske, når det er konstateret, at skyldneren ikke har fremsat indsigelser.

Efter Justitsministeriets opfattelse ville en ordning med samtidig forkyndelse af en tilsigelse til at møde i fogedretten og forkyndelse af betalingspåkravet ledsaget af en vejledning om, at en indsigelse indebærer, at mødet i fogedretten bortfalder, kunne indebære en risiko for flere ubegrundede indsigelser mod betalingspåkrav. På den baggrund bør reglerne om forkyndelse i den forenklede inkassoprocess efter Justitsministeriets opfattelse fastholdes.

For så vidt angår de anførte bemærkninger om den praktiske tilrettelæggelse ved fogedretterne af sager, der behandles efter den forenklede inkassoprocess, herunder anvendelse af betalingspåkravsblanketten, bemærkes, at der er tale om problemstillinger, der ikke knytter sig til forhøjelsen af beløbsgrænsen i den forenklede inkassoprocess, som er genstand for behandling i denne redegørelse. Det samme gælder de anførte bemærkninger om, at retterne bør være mere kritiske med indleverede fuldmagter, som de modtager fra sagsøgte. Justitsministeriet har imidlertid videregivet høringssvarene til Domstolsstyrelsen til orientering og eventuelt videre foranstaltning.

3. Konklusion

På baggrund af de indkomne høringssvar er det samlet set Justitsministeriets opfattelse, at der er gode erfaringer med forhøjelsen af beløbsgrænsen for den forenkledede inkassoprocess i retsplejelovens kapitel 44 a.

Den foretagne lovovervågning giver derfor ikke anledning til at foreslå ændringer i reglerne om den forenkledede inkassoprocess.

For så vidt angår ændringerne i retsafgiftsloven konstaterer Justitsministeriet som nævnt i afsnit 2.3.2, at visse høringsparter finder disse vanskelige at administrere i praksis. Som anført samme sted påbegyndte Retsplejerådet i efteråret 2016 et arbejde med at se på de gældende regler om retsafgift, herunder reglerne om retsafgifter i sager, der behandles efter den forenkledede inkassoprocess, med henblik på at vurdere, om reglerne fungerer efter hensigten. Når Retsplejerådet har afsluttet sit arbejde, vil Justitsministeriet tage stilling til, om der er behov for at foreslå ændringer af de gældende regler i retsafgiftsloven på dette område.